

Riksantikvarieämbetet
Box 1114
SE - 621 22 Visby
Tel 08-5191 8000
www.raa.se
registrator@raa.se

Foto: Therese Sonehag och Helen Simonsson / Riksantikvarieämbetet.
Upphovsrätt enligt Creative Commons licens CC BY där inget annat anges.
Villkor på <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/se>

Co2olBricks

Varsam energieffektivisering

RIKSANTIKVARIÄMBETET

Hur kan man minska miljö-
påverkan och energianvänd-
ningen i byggnader utan att
förstöra deras kulturhistoriska
värden?

Höjda energipriser, klimat-
påverkan och politiska mål,
lagar och regler för energi-
effektivisering påverkar nya
men också äldre byggnader.

För att undersöka energi-
målen och dess effekt i kultur-
historiskt värdefull bebyggelse
i Europa, deltog Riksantikvarie-
ämbetet 2011–2013 i EU-pro-
jektet Co₂olBricks.

EU-projektet Co₂olBricks:

Climate Change, Cultural Heritage
& Energy Efficient Monuments
samlade 18 partners i nio länder i
Östersjöregionen.

Projektet syftade till att finna
lösningar på hur man kan minska
miljöpåverkan och begränsa
energianvändningen i byggnader
utan att förstöra deras kultur-
historiska värden.

Hansatidens tegelarkitektur i Öster-
sjöområdet förenade deltagarna
vilket gav namnet Co₂olBricks.

Projektbudgeten var 4,3 miljoner
Euro.

Läs mer på

www.raa.se/co2olbricks

Projektet enades kring en avsiktsförklaring som signerades på slutkonferen-
sen i Hamburg 2013. Kortfattat lyfter den rekommendationer om förutsätt-
ningar och ramar för att minska miljöpåverkan och begränsa energianvänd-
ningen i byggnader utan att förlora kulturhistoriska värden:

1 Att energieffektivisera en kul-
turhistoriskt värdefull byggnad
bör vara ett lagarbete utfört av alla
inblandade parter (konservatorer,
energiexperter, arkitekter, ingenjö-
rer, hantverkare, ägare, hyresgäster,
myndigheter m. fl.). En process med
omprövningar är nödvändig för att
nå målen för såväl energikrav och
byggnormer som för kulturhisto-
riska värden.

2 En objektanpassad energi-
analys är fördelaktig för bygg-
nader med kulturhistoriskt värde.
Den bör alltid utföras vid större
renoveringar.

3 Handlings- och åtgärdsplaner
för att begränsa klimatföränd-
ringar bör ta hänsyn till effekterna
på kulturmiljön, och energieffektivi-
seringsfrågor bör tas med i riktlinjer
för bevarandet av kulturmiljön.

4 Planer och processer för
stadsutvecklingsområden
bör ange energimål anpassade för
kulturhistoriskt värdefulla byggnader
och områden. Då ges möjlighet
att planera energieffektiviserings-
åtgärder i ett större sammanhang.

5 Särskild utbildning av de som
arbetar med energieffektivi-
sering av kulturhistoriskt värdefulla
byggnader bör vara obligatorisk.
Alla energieffektiviseringsåtgärder
bör utföras av fackkunniga.

6 Informationscenter kring var-
sam energieffektivisering bör
etableras och ge användbar infor-
mation till alla intressenter.

Riksantikvarieämbetet deltar i programrådet i Energimyndighetens
forskningsprogram Spara och Bevara om energieffektivisering i kultur-
historiskt värdefulla byggnader. Det nationella forskningsprogrammet
är unikt i Europa.

Läs mer på www.raa.se/energieffektivisering

7 Ekonomiska styrmedel, särskilt
avsedda för energieffektivise-
ring av kulturhistoriskt värdefulla
byggnader, bör utvecklas.

8 Forskning om energieffekti-
viseringsåtgärder i kultur-
historiskt värdefulla byggnader bör
fortsätta.